

Karjeros planus mokiniams padės paruošti mobilieji konsultantai

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras vykdo projektą „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame lavinime ir profesiniame mokyme“ Nr. VP1-2.3-ŠMM-01-V-01-002. Projekto tikslas – siekti Nacionalinės profesinio orientavimo sistemos plėtros ir dermės, užtikrinant ugdymo karjerai tęstinumą ir prieinamumą bei lygias galimybes visiems švietimo sistemos dalyviams. Šių metų sausio mėnesį buvo baigti karjeros specialistų mokymai ir įdarbinimai. Lietuvos mokyklose projekto veiklas įgyvendins 919 karjeros koordinatorių ir 102 karjeros konsultantai. Su mokyklomis pasirašytos 786 sutartys.

Projektas inicijuoja karjeros planus, kurie yra naujovė švietimo sistemoje. Karjeros planas yra veiksmų seka, padedanti siekti karjeros tikslų. Toks planas apima savęs pažinimo ir karjeros veiklų išdėstymą laike bei numato išteklius toms veikloms įgyvendinti. Daugelyje mokyklų vyksta įvairios mokinių karjeros kompetencijas ugdančios veiklos. Karjeros planas padės susisteminti ir reflektuoti įgyjamas patirtis.

Daugelis sėkmingų žmonių, įvardindami pačią pagrindinę charakterio savybę, padėjusią jiems susikurti sėkmę, mini gebėjimą padaryti tai, ką reikia padaryti. Mokinys galbūt nesuprastų, jog net paprastas darbas, toks kaip žolės pjovimas, gali padėti ugdyti šią savybę. Karjeros planai padeda atrasti ryšius tarp kasdieninių veiklų ir įvairių karjeros kompetencijų. Karjera nėra procesas, kuris prasidės kažkada po studijų baigimo. Karjeros kompetencijas galime ugdyti(s) jau šiandien išsikeldami ir įgyvendindami įvairius tikslus, lankydami neformaliojo ugdymo būrelius, dalyvaudami įvairių jaunimo organizacijų veikloje, savanoriaudami.

Rinkos ekonomika, globalizacija teikia mokiniams daug šansų, tačiau daugėja ir pavojų. Kadangi ateitį nuspėti ir suplanuoti darosi vis sunkiau, svarbu išugdyti gebėjimą lanksčiai reaguoti į pokyčius, prisitaikyti prie kintančių aplinkybių ir gebėjimą, reikalui esant, pačiam imtis iniciatyvos.

Karjeros plano nauda mokytojui yra ta, jog jis turės sistemą, padedančią vienoje vietoje fiksuoti mokinio karjeros kompetencijas. Mokinui nauda yra ta, jog jis pradės objektyviau save pažinti ir vertinti. Supras, jog vertingos yra ne tik žinios, bet ir įvairios kitos patirtys. Plano pildymas padeda matyti savo stipriąsias bei silpnąsias puses, kiek ir kokių įgūdžių turime, kiek ir kokių reikėtų įgyti. Į karjeros planą yra surašoma faktinė informacija apie pasiekimus, gautus apdovanojimus, siekius, vertybes, dominančias profesijas. Jis susistemina visą reikiamą informaciją, kuria galime remtis rinkdamiesi studijas ir profesiją.

Geriau suprasdamas, kam jam reikalingos vienokios ar kitokios žinios ir kaip jas įgyti, mokinys mažiau blaškysis, priims teisingesnius sprendimus dėl mokymosi krypties, studijų programų, profesijų, darbą siūlančių skelbimų – tokiu būdu patirs mažiau nusivylimų ir streso, taupys savo ir kitų laiką bei valstybės švietimui skirtus pinigus.

Galvojimas apie ateitį bus labiau koncentruotas į konkrečių veiksmų atlikimą, domėjimąsi pasirinktomis sritimis. Mokinys įpras sisteminti svarbią informaciją, reikalingą orientuojantis darbo pasaulyje, išmoks dirbti su tikslais, juos analizuoti, kurti jų įgyvendinimo planą ir reguliariai peržiūrėti progresą, atlikti reikiamus pataisymus.

Karjeros planai plačiai naudojami visame pasaulyje. Daugelyje šalių karjeros planas yra pagrindas CV rašymui. Kai kurie darbdaviai mielai susipažįsta ir su pačiu karjeros planu. Ruošiant informaciją apie save būsimam darbdaviui, karjeros planas bus puikus ramstis, padedantis atsirinkti

reikiamą informaciją, nes dažnai pamirštame ar net nepagalvojame, jog kažkurios mūsų patirtys gali būti įdomios darbo pasauliui.

Karjeros planus turėtų parengti kuo didesnis kiekis 5-12 klasių moksleivių. Karjeros plano pildymas - ne vienkartinis veiksmas, o procesas, kuris gali būti kūrybiškas ir lankstus. Kiekvienas mokytojas bei karjeros specialistas gali drąsiai koreguoti karjeros planą pagal savo supratimą ir poreikius. Tačiau jei norime kiekvieną grafą užpildyti išsamiai, patirdami, ką reiškia kiekvienas rašomas žodis, galime pasitelkti kūrybiškumą, sentis idėjų iš Mokytojo ir Mokinio knygų. Karjeros planų turinys yra derinamas su bendrąja ugdymo programa. Tai gali būti puikus užsiėmimas klasių auklėtojams klasių valandėlių metu. Daugybė karjeros plano dalių sutampa su etikos, ekonomikos ir kitų mokomųjų dalykų pamokomis, tad plano pildymas gali būti į jas integruojamas. Darbą su karjeros planais organizuoja mokyklos karjeros koordinatorius ir į mokyklą atvykstantis karjeros konsultantas, tad kiekvienas dalyko mokytojas ir klasės auklėtojas gali kreiptis pagalbos į juos.

Karjeros planų pavyzdžius ir jų pildymo instrukcijas galite rasti svetainėje www.mukis.lt mokytojams skirtame skyrelyje, prie metodinės medžiagos.

Ugdymo karjerai komanda